

Tudorovci (1485-1603)

- Tudorovci nastupují **Jindřichem VII.**, který spojil rody Lancaster a York po válce růží, vymírají **Alžbětou I.**

Válka růží (1455-1485¹ či 1487² či 1488³)

- po stoleté válce v Anglii válka růží (podle erbů)

1485 finální bitva u BOSWORTHU, Jindřich Tudor vs. Richard III., Richard zemře a Jindřich nastupuje do čela Anglie z rodu Lancasterů

- po válce stabilizace státu, zakládání (hlavně textilních) manufaktur, námořního obchodu v důsledku *ohrazování* = šlechta zabírá půdu drobným zemědělcům, na nich začíná chovat ovce, nově začínají vlnu zpracovávat a vyvážet sukno
- vyhnání lidí jsou pracovní síla, která je zaměstnána v manufakturách
- východoindická a moskevská obchodní společnost, obchod s otroky z Afriky

Jindřich VII. Tudor (1485-1509)

- manželka **Alžběta z Yorku**, aby obrousil neshody po válkách růží
- většina šlechty pobita ⇒ téměř žádná opozice, vznik nové šlechty
- významnou oporou arcibiskup **John Morton**, též kancléřem
- *hvězdná komora* = soudní dvůr, pojmenován podle výzdoby stropu, zřízení pro souzení lidí, kteří byli v opozici vůči králi, potírání odboje
- *yeomani* = svobodní vlastníci půdy s právem nosit zbraň, rekrutuje se z nich pěchota, mají ekonomický a vojenský význam
- *gentry* = nižší, venkovská šlechta a obchodníci
- vyšší územní správní jednotka: *hrabství*, základní správní jednotka: *farnost*
- zavedení pravidelných daní ⇒ obnova státu
- má po něm nastoupit jeho syn **Arthur**, ten ale zemřel
- první suchý dok v Anglii: dok v Postmorthu

Jindřich VIII. Tudor (1509-1547)

- renesanční vzdělanec: ovládá latinu, francouzštinu, španělštinu, činný v oblasti umění
- položeny základy kapitalismu
- kardinál, rádce a zároveň arcibiskup **Thomas Wolsey**, později rádce **Thomas Moore**
- první manželka **Kateřina Aragonská**, dcera Marie, kterou zdědil po svém starším bratrovi Arthurovi, který se měl stát králem, ale nakonec nenastoupil, nedala mu syna, v tom to všechno vězí ⇒ rozvod, papež Kliment VII. odmítá, Jindřich se obrátí na anglické duchovenstvo, odříká poslušnost papeži, arcibiskup Canterburský **Thomas Cranmer** prohlásil rozvod za platný ⇒ 1533 odtrhnutí od Římského papeže, vytvoření anglikánského náboženství
- druhá manželka **Anna Boleynová**, později popravena za cizoložství, dcera Alžběta

¹zdroj: Šleza – podle ní při zkoušení prý správně

²zdroj: Wikipedie

³zdroj: Šlezina prezentace

- královské loďstvo, nové mince
- další manželky J. Seymourová (syn, zemřela přirozenou smrtí), A. Klévká (manželství 6 měsíců, politický sňatek, získal Klévsko), K. Howardová (nevěrná), K. Parrová (přežila Jindřicha, vychovávala Alžbětu, do té se zamiloval její manžel)

Eduard VI. (1547-1553)

- syn Jindřicha a jeho třetí manželky Jany Seymourové
- když nsatoupil, byl mladý, dočasně vládla regentská rada
- pokračoval v šlépějích svého otce, avšak doba byla nestabilní, jako mladý umírá na tuberkulózu
- zanechává po sobě závěť, korunu přenechává **Janě Greyové** (praneteř), ta vládla devět dnů, než ji sesadila **Marie I. Tudorovna**, dcera Kateřiny Aragonské, jeho nevlastní sestra

Marie I. Tudorovna (1553-1558)

- dcera Kateřiny Aragonské a Jindřicha
- katolička, likvidovala anglikány, *první želízko Říma na anglickém trůnu*
- manžel Filip II., též propagaátor katolicismu
- válka proti Francii na straně Španělska, Anglie ztrácí přístav Calais

Alžběta I. (1558-1603)

- nikdy se neprovdala, neměla žádné děti, *alžbětínská Anglie*
- dcera Jindřicha VIII. a Jany Boleynové
- pokračuje v politice svého otce, podporuje anglikánskou církev, ale je i nakloněna kompromisům, díky tomu období stability a prosperity
- William Cecil – její rádce, Robert Dudley – její nejznámější milenec
- podnikající šlechta je oporou královny
- **Francis Drake** jako druhý obeplul svět na lodi Zlatá laň, byl to pirát, Alžběta jim dávala vojenský doprovod, protože přepadali španělské lodě, další mořeplavec Walter Raleigh
- do Severní Ameriky se dostávají až po Alžbětině smrti

1588 FILIP ZAÚTOČIL V LA MANŠSKÉM PRŮLIVU, Španělé se chtějí vylodit na Britských ostrovech, Britům však velí piráti, mají lepší techniku, Španělé poraženi, počátek konce Španělů na moři, na jejich úkor mají dominantní pozici Angličané a Nizozemci

- William Shakespeare (divadlo Globe), Christopher Marlowe, Erasmus Rotterdamský

Marie Stuartovna

- v době Alžběty skotská královna, pravnučka Jindřicha VII.
- manžel František II., poté lord Darnley (zavražděn), poté hrabě Bothwell
- prosazovala katolicismus, ale většina Skotska jsou stoupenci Jana Kalvína

1568 donucena šlechtou k abdikaci ve prospěch svého syna, **Jakuba VI.**, Marie odchází do Londýna, kde byla de facto zajatcem Alžběty I.

– ukázalo se, že připravovala spiknutí proti Alžbětě

1587 popravena

1603 umírá Alžběta I., králem se stává **Jakub I. Stuartovec**, personální unie

1707 Spojené království Velké Británie, zrušení personální unie